

TAANDES!

(Maak dat je tante wijs)

Klucht ien vaaier bedrieven

deur

BERT HAGEN

vertoalen/bewaarken

Klaas Knillis Hofstra

mit dank aan

Toneelverainen "Nieuw Leven", Noorderhoogebrug

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **TAANDES! - MAAK DAT JE TANTE WIJS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **BERT HAGEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2011 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

Over t stuk:

n Wat vervalen pension.
Mit n gastvraauw, heur dochter en schoonvoader.
Vanzulf ook gasten.
Twij baauwvakkers en heur boazin.
n Moakeloar ien onruierend goud.
Zulfs n kappeloan.
En din komen der ook nog twij olde doametjes langs.

Wat zuiken zai aalmoal?
Wordt ter smokkeld?
Wat gebeurt ter op dij boerenploats?
Kinnen dij baauwvakkers wel mezzeln?
Is dij moakeloar wel n moakeloar?
Is dij kappeloan aigenliek wel van de kerk?
Dat wordt aal oetzöcht deur de taandes!

Van de vertoaler:

Taandes! is vertoald ien t noordelk Grunnegers.
As joe n woord of oetdrukken ien joen dörp of streek aandere
zeggen, mouten joe dat vanzulf moar veraandern.
Dat geldt ook veur ploatsnoamen en aktuele ontwikkelns.
De noamen van de personen laiver nait veraandern.

Vernuver joe der mit!

KKH

TIED EN PLOATS:

Aargens ien de joaren viefteg tot tachteg,
stoef bie de grens mit Duutslaand.

Eerste bedrief: n veujoarsmiddag
Twijde bedrief: n poar doagen loater
Daarde bedrief: n dag loater
Vaaierde bedrief: n uur loater

t Stuk kin ook speuld worden ien twij of drij bedrieven.
Binnen de bedrieven is t toneel geregeld leeg.
Doar kin din knipt worden.

DECOR:

Aal bedrieven speulen heur of veur t pension van Anne de Boer.
Rechts de veurgevel van t pension mit ain of twij deuren veur de
gasten en d'aalgemaine opgang.

Links de veurgevel van n ainvoldeg woonhoes mit n deur veur de
familie De Boer.

Tussen woonhoes en pension n muur of n schutten mit n
poortdeur of open deurgang. Doarachter lopt n pad noar t dörp,
de toen, de begroafploats en t bos.

Op t toneel twij toaveltjes mit drij stoulen en n holten baank.

Tegen n muur of schutten n grode kist mit n deksel, waarin
toenaark opburgen wordt.

PERSONEN:

Moeke (Anne de Boer) - 50 joar, pensionholdster

Karin - 25 joar, heur dochter, zai is knap, moar is heur doarvan nait bewust, schenkt nait te veul aandacht aan heur uterlek

Grootvoar - 75 joar, n krasse olde boas, hai verschient ien laange onderboksem en hemd, dragt aaid n pet, overge opkomsten ien waarkklaaier

Van Gorp - 30–50 joar, n arrogant type, klaid ien donker kostuum en houd, n louche figuur mit snorretje, het aaid n stompke segoar ien de mond

Van Duin - 30–50 joar, n elegante doame, n aantrekkelke vraauw, modern klaid

Heinz - 25–40 joar, baauwvakker. Duutser van geboorte, het muite mit de Grunneger toal, laagt aaid

Theo - 30–50 joar, baauwvakker, n rondborstege kerel, hai het n sproakgebrek, maag geern n borrel

Verhaagen - 30 joar, kappeloan, rechercheur

Constance - 60–75 joar

Mathilde - 60–75 joar, twij excentrieke tutjes, olde doametjes, zai binnen persies ainder klaid, Mathilde is nogal drifteg ien heur bewegens, Constance t tegenstelde.

Eerste bedrijf

Mathilde en Constance komen op van rechts. Zai droagen soam n grode kovver. Schienboar muide van de tocht,

Mathilde: Constance?

Constance: Joa?

Mathilde: As k mie nait vergis, din binnen wie der.

Constance: Joa, as k mie nait vergis, din binnen wie der. (*lopen tot haalverwege t terras, zetten kovver deel en kieken nkander aan*)

Mathilde: Doe of ik?

Constance: Doe moar.

Mathilde: Oehoe! (*stilte*)

Mathilde: Doe!

Constance: Oehoe! (*stilte*)

Mathilde: t Liekt wel oetsturven. Soam. Ain, twij, drij.

Mathilde en Constance: Oehoe! (*stilte*)

Mathilde: Kip noch kuken. Kom! (*lopen soam noar deur woonhoes, Mathilde opent de deur*) Ain, twij, drij. Oehoe! (*stilte*) Ain, twij, drij. Oehoe!

Moeke: (*dainstdeur*) Oehoe! (*doames Baksgleer draaien heur verwonderd en langzaam om*)

Mathilde: Vraauw De Boer?

Moeke: Krekt. (*stekt haand oet, wordt nait aannomen*)

Mathilde: Juffraauw Baksgleer. (*moakt boegenke*)

Constance: Juffraauw Baksgleer. (*moakt boegenke. Moeke gaat ook wat deur de knijen*)

Mathilde: (*tot Constance*) Doe of ik?

Constance: Doe moar.

Mathilde: Vraauw De Boer, mien zuster en ik binnen vanmörge veur dag en daauw van hoes goan, vandoar dat wie zo vroug binnen.

Moeke: Aha! Mit de hoan opstoan zel k moar zeggen.

Mathilde: Wie binnen nait traauwd.

Constance: (*knivvelnd*) Gelukkeg nait.

Mathilde: Wie zollen geern veur n dag of twij...

Constance: Drij...

Mathilde: Vaaier, vief, vol pension hebben willen. Zol dat kinnen?

Moeke: Wis.

Mathilde: O, schier!

Constance: Heerlek!

Mathilde: Joa, zain Joe, eh, t kwam ien ainen bie ons op. k Zee vanmörge tegen Constance: Constance, zee k, wie goan der n

weekje tussenoet. Wie zuiken n vredege pensionnetje ien n bosrieke omgeven en goan ais lekker rieleksen. Woarop Constance zee:

Constance: Dat doun wie.

Mathilde: Wie binnen votdoadelk pakken goan, hebben de stoute schounen aantrokken.

Constance: Wandelschounen!

Mathilde: Hèn?

Constance: Wandelschounen!

Mathilde: Constance, de stoute schounen aantrekken is n oetdrukken.

Constance: O! *(tot Moeke)* Da's n oetdrukken!

Mathilde: Wie trokken dus de wandelschounen, eh, de stoute schounen aan en binnen op pad goan.

Moeke: Krekt. Willen de doames elks n koamer?

Mathilde: Da's nait neudeg. Wie doun aal soam.

Constance: Wie binnen twijlingen.

Moeke: Twijlingen? Krekt.

Mathilde: Ik kwam eerst.

Constance: Toun ik.

Moeke: O! Krekt.

Grootvoar: *(op deur woonhoesdeur)* Welke idioten brulden doar krekt zo? *(zigt de doames, wordt hom bewust van zien klaiden, knist wat en gaat votdoadelk weer of. Karin op deur dainstdeur)*

Moeke: Dat waas mien... *(zigt Karin, herstelt heur en zegt)* Dat is mien dochter. *(tot Karin)* Doames Baksgleer. Vol pension. Ain koamer. Vief doagen. *(Karin: wil de doames Baksgleer n haand geven, moar dij wordt nait aannomen. Mathilde en Constance: moaken tougelieks n boegenke. Karin moakt van weeromstuit ook moar n boegenke)* Karin, wilt doe de doames heur koamer even wiezen?

Karin: Volgen Joe mie moar. *(de doames Baksgleer pakken heur kovver en lopen achter Karin aan ien de richten van deur rechtsveur)*

Grootvoar: *(op deur woonhoesdeur, nou ien waarkklaaier, nog bezeg hom fersounlek te moaken)* Welke liesters zongen doar krekt zo vroug en zo schier? *(Mathilde en Constance zetten heur kovver weer deel en kieken nkander aan)*

Mathilde: Doe of ik?

Constance: Doe moar.

Mathilde: *(wat oet de hoogte)* Dat wazen wie. Mien zuster en ik binnen hier noar tou komen om enkele doagen ien rust deurbrengen te kinnen. Of wie hier onze welverdainde rust kriegien

zellen, betwiefeln wie nou ten slimste. Wie wissen noamelk nait, dat hier n man löslaip ien n laange onderboksem. En dat ien dizze tied van technische ontwikkelns en veuroetgaank. *(Mathilde en Constance pakken heur kovver weer op. Mathilde tot Karin)* Willen Joe ons nou de koamer wiezen?

Karin: Wis. *(loopt verder noar deur rechts. Mathilde en Constance moaken tougelieks n boegenke noar Grootvoar, din of. Grootvoar kin zien oren nait loven en kikt heur mit open mond noa en moakt impulsief ook n boegenke)*

Moeke: *(waas al opwonden, nou lösbarstend)* Dat hest doe mie din weer nuver leverd! Prachteg! Prachteg? *(drifteg over t toneel)* k Dou mien best om wat van dit bedrijf te moaken en wat dut Grootvoar? Ien n onderboksem rondscharreln! Begripst doe din nait, dat op zo'n menaaiier mien bedrijf noar de knoppen gaat?

Grootvoar: *(kniezend)* Wees blied, dat k mien onderboksem aan haar. Stel die veur, dat k allain mien pet op haar.

Moeke: Hèn? Oeh!

Grootvoar: Anne, k heb die al zo voak zegd, dat dit zaakje de muite van t waarken nait weerd is. t Is en blijft knooien. En woarveur? Veur n haandvol stivers. Te waaineg om van te leven en krekt genug om nait dood te goan. Moar joa, doe most t zulf waiten. Moar, eh, reken dommee nait te veul op mie. k Zel die niks noaloaten. Behaalven din dij onderboksem.

Moeke: Al zolst doe n poar ton noaloaten, k zol t nait aannemen.

Grootvoar: Geef din mien laange onderboksem moar aan dij twij... doames. *(heur noadound)* Mien zuster en ik hopen hier enkele doagen ien rust deurbrengen te kinnen. Kolde kak! *(gaait links of)*

Karin: *(op deur rechts)* Wat scheelt ter aan? Zit Grootvoar die weer dwaars?

Moeke: Joa, wel aans? t Lopt toch de spuitgoaten oet?

Karin: Nait overdrieven moeke. Grootvoar is zo kwoad nog nait.

Moeke: Nee n swieniegel ook nait. *(slagt heur tegen t veurheufd)* Hou kon k zo stom wezen hom hier noar tou te hoalen. *(zucht)* Wat hom de leste tied scheelt maag Joost waiten. Aaid tegen de droad ien. En waarom?

Karin: Misschain het hai t hier nait noar t zin. Toun voader nog leefde waas hai aans.

Moeke: Ach, onzin.

Karin: Voader bemuide hom meer mit Grootvoar. Zai konden t goud mit nkander vienden.

Moeke: Karin, Grootvoar is zo'n figuur dij persies zegt wat hai denkt. En dat kin nait ien n bedrief as t onze. Doe most die aanpazen en dat kin hai nait.

Grootvoar: *(mit n kaar op van links, ridt noar de kist mit aark)*

Moeke: Hai wait nait...

Grootvoar: Hou t heurt. *(ondertussen toenaark oet kist ien zien kaar gooiend)* Grootvoar wordt te old. Grootvoar is ons tot last. Grootvoar lopt ons veur de vouten. Grootvoar mout ter oet.

Karin: Dat is nait woar Grootvoar.

Grootvoar: O nee? Woarom geft dien moeke din aaid op mie of? Omdat k dou zoas k bin? k Heb ter genug van as n hond behandeld te worden. Dat kin toch nait Grootvoar! Dat maag toch nait! Koest Grootvoar! Of Grootvoar! Liggen Grootvoar! Grootvoar mocht ais bieten. Bieten? Ik bieten mit mien keunstgebit? t Is of k bie mien schoondochter ienketaaierd bin. Ik goa! *(sloft t poortje oet, de kaar achter hom aantrekkend)*

Karin: Gaaist doe nou al noar t kerkhof?

Grootvoar: Joa, din binnen joe van mie of. *(verdient deur poortje. Karin wil hom achternoa)*

Moeke: Loat moar Karin, doar is op t heden toch gain laand mit te bezaailen.

Karin: Moeke, Grootvoar waas echt kwoad.

Moeke: Hai kwoad. Wel zol meer reden doartou hebben, hai of ik?

Karin: Der zit hom wat dwaars. Zo ken k hom nait.

Moeke: Der zit mie ook wel ais wat dwaars. *(Mathilde en Constance op deur deur rechts, haandtaskes over d'aarm)*

Mathilde: Pardon, steuren wie?

Moeke: *(vrundelk)* Nee, hailendaal nait.

Mathilde: Kinnen wie aan ain van dij toaveltjes ploatsnemen?

Moeke: Vanzulf. *(doames nemen ploats)* Willen de doames wat bruken?

Mathilde: *(tot Constance)* Doe of ik?

Constance: Doe moar.

Mathilde: Joa, wie zollen geern n kopke thee tot ons nemen.

Moeke: Dat kin. Twij thee, Karin.

Mathilde: *(noadrukkelk)* Ain thee, Karin.

Karin: Pardon?

Mathilde: Ain thee. Wie binnen twijlingen.

Karin: Zoas Joe willen. *(of dainstdeur)*

Mathilde: Wat k Joe vroagen wol, dij olde heer, doar mien zuster en ik op n nogal onzuite menaaiier tegenaan laipen, waas dat ain van de gasten?

Moeke: Nee. Dat waas mien schoonvader.

Mathilde: Zo. (*Constance het ondertussen n sigaret opstoken, zai nemen bie toerbeurt n trekje, ondertussen gaat t gesprek verder*)

Moeke: t Spiet mie. Joe begriepen ien n bedrief as t onze...

Mathilde: As Joe t mie vroagen, wat Joe nait doun vanzulf, doarom zeg k t moar, zitten Joe mit Joen schoonvader ien de moag.

Moeke: Nou, ien de moag, dat is wel n beetje te veul zegd.

Mathilde: n Bejoardentehoes zol n oplössen wezen kinnen.

Moeke: Hebben wie hier nait. Traauwens n hail plietsiekorps zol nait ien stoat wezen hom doarin te kriegen. n Hondekennel zol eerder lukken.

Mathilde: Joa, joa. t Liekt mie gain makkelk boaske. Op onze koamer zee k nog tegen Constance: Constance zee k, dij olde man het gain menaiers. Dij mout n vraauw noast hom hebben. Aine, dij boven hom staait. Aine dij hom aankan. Woarop Constance zee:

Constance: Ain dij de boksem aan het.

Moeke: Joa, joa, dat is makkelker zegd din doan. (*of*)

Karin: (*op mit ain kopke thee, mit ien t schuddeltje ain sukerkloetje*)
Doames. Joen thee. (*Mathilde nemt sukerkloetje en kikt Constance aan, tougelieks*)

Mathilde en Constance: Doe of ik?

Constance: Doe moar.

Mathilde: Willen Joe ien t vervolg n puutje ien stuit van n kloetje der bie doun? Mien zuster spoart noamelk sukerpuutjes.

Karin: Ach! (*of*)

Mathilde: Joa. (*zai drinken nou bie toerbeurt t kopke leeg*)

Constance: Zo Mathilde, dat waas dat en wat staait ter nou op t pergrammoa?

Mathilde: n Lutje kuier.

Constance: n Lutje kuier. Heerlek! Din goan wie moar votdoadelk. Kom! (*soam links of. Karin en Moeke op*)

Karin: Dat binnen wel n poar biezondere gevalen.

Moeke: Karin, wat dochst doe, zol Grootvoar ien n bejoardentehoes willen?

Karin: Hou komst doe doarop?

Moeke: Ain van de doames begon der over.

Karin: Grootvoar ien n bejoardentehoes. Dat wordt n katastrofe.

Moeke: Doar bin k ook baang veur. Moar as hai hier blift gaat de noam van mien bedrief ter aan. En wat dien voder opbawwd het loat k nait deur Grootvoar ofbreken. Ik zel en wil der n goud lopend bedrief van moaken. En doar zel Grootvoar ook aan mitwaarken mouten.

Karin: Moar, hou din?

Moeke: Deur hom naargens mit te bemuien. Wie hebben n goie noam en dat wil k zo holden. En zodroa k t geld bie nkander heb, goa k verbaauwen, en din zelst doe ais wat zain.

Karin: Moeke, dat zegst doe nou al joaren.

Moeke: Dat kin wel, moar, k blief ter bie. n Bedrief begunt mit n goie noam.

Van Gorp: *(komt van rechts op. Dragt kovver. Het blijkbaar de leste zin van Moeke heurd, want hai gaat prompt verder mit)*

Mien noam is Van Gorp. *(Karin en Moeke din volkomen negerend loopt hai over t terras, aal goud ien hom opnemend. Hai loopt din noar Moeke, dij hom slim verboasd aankikt)*

Mit wel heb k t genougen?

Moeke: Vraauw De Boer.

Van Gorp: Aha, aha. Vraauw De Boer. *(Moeke nikt)* Mooi. *(langs Karin lopend, terloops)* En wel is dat?

Moeke: Dat is mien dochter.

Van Gorp: Aha, aha. Is dat dien dochter. *(Moeke nikt)* Mooi. *(weer over t terras lopend, kikt achter elke deur. Zigt din de poortdeur, dut de haanden op zien rug en verdwient hierdeur onder t zingen van) Taa ta ta taa ta, tsjing boem! (Moeke en Karin nkander mit grode ogen van verboazen aankiekend, din verdwienen ook zai deur de poortdeur. Even is t terras leeg, din verschient. Van Gorp weer deur dainstdeur. Moeke en Karin achter hom aan. Moeke is nou toch wat prikkeld)*

Moeke: Wat k Joe vroagen wol.

Van Gorp: Wat is ter?

Moeke: k Zeg: wat k Joe vroagen wol, binnen Joe van de belasten, dat Joe aal zo opnemen?

Van Gorp: *(n bozzel oet zien jazebuus hoalend en doarmit zien schounen ofbozzelnd)* Nee, k bin haandeloar ien onruierngoud.

Moeke: Vandoar dat Joe aal zo opnamen?

Van Gorp: Joa, dat is n gewoonte van mie. *(de bozzel votstekend)* Aal wat mie onder d'ogen komt mout k taksaaiern, en kopen, as t mie wat liekt.

Moeke: Mien bedrief is nait te koop.

Van Gorp: Kom k ook nait veur. k Heb hier ien de buurt n lutje kerwaai. Doarnea goa k wat rust nemen, k bin wat overwaarkt. Vandoar. *(gaait zitten, nemt n poar biljetten van honderd gulden oet zien potterfulie)*

Moeke: *(zigt de biljetten)* O zit dat zo? Veur houlaank dochten Joe, k neem teminnent aan...

Van Gorp: *(heur de biljetten veurholdend)* Dou dat din.

Moeke: *(nemt de biljetten aan)* Daank Joe.

Van Gorp: Dat is n veurschot veur n week, as t nait genug is heur k t wel. *(staat op en lopt op Karin of)* Doe hest mooie ogen.

Karin: Vienden Joe?

Van Gorp: Joa, en n mooie veurgevel.

Karin: *(wat overrompeld)* Goan Joe nait wat te ver, meneer Van Gorp?

Van Gorp: Vienden Joe? t Is toch n kompelment. *(tot Moeke)* Waiten Joe dat Joen dochter der wezen maag?

Moeke: k Docht dat Joe allain onruiernd goud taksaaierden?

Van Gorp: Hèn? Zo as k al zee, k bin wat overwaarkt. Hebben Joe n koamer, mit n balkon? Vrizze lucht zee dokter. Veur dast doe noar ber gaaist eerst vrizze lucht happen. Boslucht. Zol dat kinnen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto